

SÄKERHETS DATABLAD

Utfärdat datum: 2008-04-23

Ersätter datum: 2008-02-28

1. Namnet på ämnet/preparatet och bolaget/företaget

Produktnamn	Aceton
Användningsområde/identifierade användningar	Lösningsmedel
Kemiskt namn/synonymer	Propanon, dimetylketon
CAS-nummer	67-64-1
EG-nummer	200-662-2
Index-nummer	606-001-00-8
Svensk distributör	Fred Holmberg & Co AB
Adress	Box 60056 S-216 10 Limhamn Sweden
Telefonnummer	+46 (0)40 15 79 20
Fax	+46 (0)40 16 22 95
e-post	fred.info@holmberg.se
Kontaktperson	Fred Holmberg
Nödtelefonnummer	Fred Holmberg 040-15 79 20 (kontorstid) eller 08-33 12 31 Giftinformationscentralen (dagtid), 112 övrig tid.
Upprättat av	Ann Martens, Ramböll Sverige AB, Tel. 040-10 54 47

2. Farliga egenskaper

Klassificering: F;R11-Xi;R36-R66-R67

Betydelsefullaste risker:

Mycket Brandfarlig. |

Irriterande: Irriterar andningsorganen och huden. |

Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor. |

Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

Övrigt:

Aceton kan lätt tas upp genom huden eller via inandning.

Ångor kan spridas längs golvet och antänds av gnistor från statisk elektricitet eller andra antändningsorsaker. Stor risk för brand vid läckage.

Tidiga symptom på exponering kan vara trötthet, huvudvärk eller annan påverkan på centrala nervsystemet. Aceton verkar uttorkande på huden vilket kan bidra till atopiska eksem för känsliga personer.

3. Sammansättning/uppgifter om beståndsdelar

EG-nr	CAS-nr	Komponentnamn	Halt/ Konc.	Klassificering	Anm.
200-662-2	67-64-1	Aceton	100 %	F; R11 Xi; R36 R66 R67	HYG
Förklaring förkortningar: CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU-nr (Eincs- eller Elincsnnummer) = European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances eller European List of Notified Chemical Substances.					

SÄKERHETS DATABLAD

Innehåll angivet i antingen; %, %vkt/vkt, %vol/vol, mg/m³, ppb, ppm, vikt%, vol%.

T+ = Mycket giftig, T = Giftig, C = Frätande, Xn = Hälsosvådlig, Xi = Irriterande, E = Explosiv, O = Oxiderande, F+ = Extremt brandfarlig, F = Mycket brandfarlig, N = Miljöfarlig, Canc = Cancerogen, Mut = Mutagen, Rep = Reproduktionstoxisk.

HYG = Produkten har hygieniskt gränsvärde, PBT = Produkten är deklarerad då den är PBT- eller vPvB-ämne.

För riskfraser i klartext se punkt 16

4. Första hjälpen

Inandning	Om irritation från luftvägarna, flytta den drabbade till frisk luft och låt vila. Medvetslös person läggs i sidoläge och tillse att personen andas och har fria luftvägar. Om kvarstående besvär eller personen är/eller varit medvetslös, sök läkare.
Hudkontakt	Avlägsna förorenade kläder. Tvätta omedelbart med tvål och rikligt med vatten.
Ögonkontakt	Avlägsna eventuella kontaktlinser. Skölj ögat och under ögonlocken i minst 5 minuter med rikligt med vatten. Sök ögonläkare om bestående besvär.
Förtäring	Skölj munnen. Drick minst 2 glas vatten eller mjölk om personen är vid medvetande. Ge aldrig medvetslös person dryck! Vid risk för att den drabbade blir medvetslös, placera och transportera i sidoläge. Sök läkare om mer än 2 msk. förtärts.
Särskild första hjälpen- utrustning	Möjlighet till ögonsköljning på arbetsplatsen.
Information till sjukvårdspersonal/läkare	Vid inandning av höga halter och förtäring finns risk för CNS-depression och hjärtarytmier. Syrgas kan behövas om kraftig påverkan på allmänntillståndet.

5. Brandbekämpningsåtgärder

Lämpliga släckmedel	Vattendimma, skum, koldioxid eller pulver.
Olämpliga släckmedel	Hård vattenstråle, skum med miljöfarliga ämnen, som perfluoroktansulfonat (PFOS) och nononyltoxilat.
Brand- och explosionsrisker	Aceton är brandfarlig och kan bilda explosiva blandningar med luft. Ångor kan spridas längs golvet och antändas av statisk elektricitet eller andra antändningsorsaker.
Skyddsutrustning för personal som släcker	Vid större brand, använd självförsörjande andningsutrustning och heltäckande skyddsklädsel.
Instruktioner vid brand	Undvik inandning av rökgaser. Utrym närmaste området. Larma räddningstjänsten. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Undvik att släcka mer än mindre brand eller omgivningsbrand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.
ADR/m.fl. om brand under transport	Stäng motorn. Utrym området. Varna andra trafikanter. Larma räddningstjänst. Släck omgivningsbrand i t.ex. motor eller bromsar själv om det kan ske utan risk, men överlåt större brand i lasten åt räddningstjänsten.

SÄKERHETS DATABLAD

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

Åtgärder för personligt skydd	Stoppa läcka om det är möjligt utan risk. Undvik statisk urladdning. Beträd område med utsläpp under stor försiktighet. Ventilera ut ångor nogga. Ångor är tyngre än luft och kan spridas längs med golvet. Skyddsutrustning se punkt 8.
Åtgärder till skydd för miljön	Större utsläpp vallas in med jord, sand eller annat inert material. Förhindra utsläpp till vatten och avlopp.
Saneringsmetoder	Mindre mängd spill sugas lämpligen upp med vermikulit (asbestfri) eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Flytta till säker plats och låt ångor vädra ut.
Olämpliga saneringsmetoder	Spola ej bort med vatten. Dammsug ej upp spill (risk för statisk urladdning i utrustningen).
Åtgärder vid olycka med transport ADR/RID	Stäng motorn. Varna andra trafikanter. Larma räddningstjänst. Se transportkort.

7. Hantering och lagring

Hantering	Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet. Avlägsna antändningskällor. Hantera ej i närheten av varma ytor, eller utrustning som kan generera flammor eller gnistor. Mekanisk ventilation eller punktutsug kan behövas. Använd inte aceton i trånga dåligt ventilerade utrymmen. Kvävningsrisk i lågt liggande utrymmen om ångor från aceton ansamlas. Häll eller pumpa aldrig aceton med fri stråle mer än 1 dm p.g.a. risk för statisk uppladdning i luften.
Lagring	Lagra i täta förslutna originalbehållare på en väl ventilerad plats (ej över rumstemperatur). Potentialutjämnade behållare. Behållaren skyddas från värme och direkt solljus. Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet. Ångor kan samlas vid golv och i lågt belägna utrymmen och antändas av statisk elektricitet eller andra antändningsorsaker. Välj elektrisk utrustning och ventilation som är anpassade till hantering och lagring av aceton. Beakta ATEX-direktiven som de införts i svensk lagstiftning.

8. Begränsning av exponering/ personligt skydd

Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2005:17

EU-nr	CAS-nr	Ämnesnamn	NVG 8 tim	TGV 5 min	KTV 15 min	År
200-662--2	67-64-1	Aceton	250 ppm 600 mg/m ³	-	500 ppm 1200 mg/m ³	1993

Biologiska gränsvärden	Saknas.
-------------------------------	---------

SÄKERHETS DATABLAD

Rekommenderade övervakningsprocedurer	Om misstanke att det hygieniska gränsvärdet överskrids så bör mätningar på koncentrationen på arbetsplatsen göras.
Begränsning av exponeringen på arbetsplatsen	God allmän ventilation. Använd minst punktutsug vid manuell hantering inomhus.
Andningsskydd	Om hygieniska gränsvärden riskerar att överskridas använd halv- eller helmask (vid långvarig exponering) med gasfilter AX (kokpunkt <65 °C).
Handskydd Material/genombrottsid	Använd handskar av butyl eller laminat (PE/EVAL/PE) typ 4H. Genombrottsid är >8 tim., men beror på materialets tjocklek. Tunna engångshandskar kan användas vid mycket kort exponering om nitril-latex väljs, men genombrottsid < 1 tim. Engångshandskar av PVC är klart olämpliga.
Ögonskydd	Vid risk för stänk använd skyddsglasögon eller visir.
Hudskydd	Normal arbetsklädsel med långa ärmar och ben.
Annan information	Tvätta händer efter hantering av aceton och före måltider, rökning m.fl. pauser.

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Form /Aggregationstillstånd	Lättflytande klar vätska
Färg	Färglös
Lukt	Karakteristisk aceton
Löslig i vatten	Helt löslig
Löslig i organiska lösningsmedel	Löslig och blandbar med flera organiska lösningsmedel.
Relativ gasdensitet (luft=1)	2
Densitet	0,80 kg/dm ³ (20 °C)
pH	Ej relevant
Kokpunkt	56 °C
Flampunkt	-18 °C (closed cup)
Tändtemperatur	465 °C (vid 1 atm.)
Explosionsgränser	2,2-13 %
Självantändningstemperatur	340 °C
Ångtryck	24 kPa (20 °C)
Fördelningskoefficient n-oktanol /vatten	0,88
Viskositet, dynamisk	2,95 mPas (20 °C)
VOC-halt	100 %

Fysikaliska data är hämtade främst från IUCLID, men även från leverantörsuppgifter.

10. Stabilitet och reaktivitet

Förhållanden som ska undvikas	Statisk elektricitet, värme och gnistbildning. Alkalihydroxider, halogener, halogenerade kolväten. Risk för explosion vid blandning med t.ex. klorform eller metylenklorid (särskild risk om närvaro av bas). Oxiderande ämnen. (i.a. CrCO ₃ , peroxidföreningar,
--------------------------------------	--

SÄKERHETS DATABLAD

	salpetersyra), starka reduktionsmedel, halogenoxider, alkalimetaller, nitrosylföreningar, metaller, etanolamin.
Material som ska undvikas	Inga särskilda. Vissa material kan svälla i ketoner. Kan skada plastskikt, målade och lackerad ytor och skyddande eller tätande vaxskikt m.m.
Farliga sönderdelningsprodukter	Vid brand bildas olika giftiga sönderdelningsprodukter.
Stabilitet	Stabil vid normal hantering.

11. Toxikologisk information

Inandning: Inandning av ånga kan ge sveda och irritation i luftvägarna (> 300 ppm). Hög exponering kan ge huvudvärk, illamående, trötthet, yrsel och vid höga halter medvetlöshet eller annan påverkan på centrala nervsystemet.

Hudkontakt: Aceton verkar avfettande och är irriterande på huden, vilket kan ge rodnad, hudsprickor och vid långvarig eller upprepad kontakt eksem.

Förtäring: Kan ge kräkningar, magsmärtor och i övrigt samma symptom som vid inandning.

Ögonkontakt: Kan ge kraftig ögonirritation och ögonskada.

Aceton är mycket irriterande i ögat på kanin (OECD 405, 99%).

Toxikologiska data, akuta (Prevent):

LD50 Oralt råtta: 5800 mg/kg kroppsvikt

LC50 Inhalerat råtta 4h: 76 mg/l

LD50 Dermalt kanin: 20000 mg/kg kroppsvikt

Subakut, subkronisk och långvarig toxicitet:

Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad. Upprepad exponering kan ge bestående skador på nervsystem (lösningssmedels-inducerad nervskada). Lever och njurskador kan uppstå.

Substansen kan ge effekt på blodbildning och benmärg. Långvarig hudkontakt kan avfetta huden och ge hudinflammation. Samexponering med vissa klorerade kolväten kan orsaka leverskador

Sensibilisering: Inga kända risker för allergi, men den uttorkande effekten hos aceton kan eventuellt bidra till atopiska eksem.

Cancerframkallande egenskaper: Ej känt för aceton.

Reproduktionstoxiska egenskaper: Inget känt för aceton.

Ärftlighetsskador: Ej känt för aceton.

12. Ekologisk information

Akuttoxicitet för vattenlevande organismer (försöksmetoder enligt OECD): Data Prevent |

Fisktoxicitet: LC50 Fisk 96h: 635 mg/l Art: Pimephales promelas

Daphniatoxicitet: LC50 (24h-48h) = 10 mg/l (Daphnia magna)

Giftigt för alger: Kiselalg, Skeletonema costatum EC50 120h 11,8 mg/l.

Rörlighet: Aceton är lättrolig i naturen, men avdunstar snabbt. Om aceton kommer ut i vattendrag i större mängd kan dock den lokala effekten bli betydande.

Persistens och nedbrytbarhet: Aceton är lättnedbrytbar.

BOD5/COD: 0,96

78% bryts ned på 28 dygn OECD 301D

Bioackumuleringsförmåga: Aceton anrikas ej i näringskedjan.

SÄKERHETS DATABLAD

BCF: 0,69

Log Kow: 0,88

PBT-bedömning: Aceton är inget PBT- eller vPvB-ämne.

13. Avfallshantering

Avfallskod EWC	Beror på i vilken bransch avfallet uppstår. Tänkbar är 08 01 11 eller annan lämplig för lösningsmedel. Avfall med en flampunkt >21- ≤55 °C är farligt avfall med egenskap H3-B. EWC kod helt tömd förpackning: 15 01 04 Metallförpackningar. Ej tömd förpackning hanteras som farligt avfall. EWC kod: 15 01 10 Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen. Se SFS 2001:1063 Avfallsförordningen.
Produkten är klassificerad som farligt avfall	Ja
Förpackningen tas om hand	Tömt plåtfat kan återvinnas eller återfyllas. Följ Metallkretsens tömningsanvisningar för plåtfat. Beakta risken med svetsning, skärbrännare etc. i tömda plåtfat.
Lämpliga metoder för avfallshantering	Bränns i anläggning med tillstånd att omhänderta farligt avfall.

14. Transportinformation

Transportbenämning/ Proper Shipping Name	Aceton
UN-nummer	1090
ADR/RID	
Klass	3
Förpackningsgrupp	II
Farlighetsnummer	33
Begränsad mängd	LQ4
Tunnelrestriktioner	2 (D1E)
IMDG	
Proper Shipping Name	Acetone
Marine Pollutant	Nej
Klass	3
EmS	F-E, S-D
Förpackningsgrupp	II
IATA/DGR	
Proper Shipping Name	Acetone
Klass	3
Förpackningsgrupp	II
Sub. risk	-

15. Gällande föreskrifter

Märkningssymboler:

Mycket brandfarlig

Irriterande

R-fraser:

- R11 Mycket brandfarligt.
- R36 Irriterar ögonen.
- R66 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
- R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

S-fraser:

- S2 Förvaras oåtkomligt för barn.
- S9 Förpackningen förvaras på väl ventilerad plats.
- S16 Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden.
- S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.

EG-nummer: 200-662-2

16. Annan information

Detta SDB är omarbetat på följande punkter:

- Ändring av fel under punkt 2 och 14. Tillägg punkt 7,8,12 och 16.
- Ändring markeras med: |

R-fraser från punkt 3 i klartext:

- R11 Mycket brandfarligt.
- R36 Irriterar ögonen.
- R66 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
- R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

Källor vid utarbetande av SDB:

1. Olika leverantörers SDB på Aceton
2. Prevent Databas Kemiska ämnen (<http://kemi.prevent.se/>)
3. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database) Chemical Data Sheets, Databas EU kommissionen.
3. ESIS (European chemical Substances Information System)
4. Quick Selection Guide to Chemical Protective Clothing, Krister Forsberg.
5. Hazardous Substances Data Bank (HSDB), Database of the National Library of Medicine's TOXNET system (<http://toxnet.nlm.nih.gov>)

Övrig information:

Se LBE 1998:868 och annan tillämplig lagstiftning om brandfarliga varor t.ex. SFS 1988:1145 om brandfarliga varor. Aceton är brandfarlig vara Klass 1 enligt: Statens räddningsverks föreskrifter med vissa bestämmelser om brandfarliga vätskor SRVFS 2005:10.

SÄKERHETS DATABLAD

Aceton är en flyktig organisk förening (VOC) enligt KIFS 1998:8, 9:e kap, §§ 10-13. Halt av VOC ska anges på förpackningen om aceton används i färg och lack etc. Definition: Organisk förening med begynnelsekokpunkt på högst 250°C vid 101,3 kPa (normaltryck). För VOC-halt (g/l eller kg/dm³) se densitet.

Om produkten används till konsumentprodukter ska taktil varning tillämpas och barnsäker förslutning användas till förpackningen. |

Säkerhetsdatablad utarbetat enligt KIFS 1998:8 samt KIFS 2005:7

Namn under punkt 3 följer Kemikalieinspektionens föreskrifter med EG-harmoniserad bindande klassificering och märkning (Klassificeringslistan) KIFS 2005:5.

Anpassat till REACH förordningen EG 1907/2006 bilaga II.